

SZENZOROS ÉS MOZGÁSOS ÉLMÉNYEK KÉRDŐÍVE

(18–35 hónaposak jellemzésére)

Kitöltési útmutató

A kérdőív gyermekek érzékelésével (pl. hallás, látás, ízlelés) és mozgásával kapcsolatos állításokat tartalmaz. Kérjük, hogy az állítások mellett található 5 válaszlehetőség közül jelölje be azt az egyet, amelyik leginkább jellemző a gyermekre.

A gyermek neve: lány fiú Születési ideje: _____ év _____ hó

Milyen kapcsolatban van a gyermekkel: ya Apa Más: _____

	Szinte soha nem jellemző	Ritkán jellemző	Hol így, hol úgy	Gyakran jellemző	Majdnem mindig jellemző
HALLÁS					
1. Túlzottan megijed váratlan vagy erős zajok hatására.	1	2	3	4	5
2. Izgatottá válik, próbál elmenekülni, amikor váratlan, erős zaj éri.	1	2	3	4	5
3. Élvezi a különös hangokat, zajt csap csak azért, hogy zaj legyen.	1	2	3	4	5
4. Erős és durva hangingerre könnyebben elalszik.	1	2	3	4	5
5. Szereti, ha játék közben állandó hanginger éri.	1	2	3	4	5
6. Nyugtalanra válik vagy zavart lesz a viselkedése, ha sok a zaj körülötte.	1	2	3	4	5
7. Élvezi a zenét.	1	2	3	4	5
8. Megnyugtatja a zenehallgatás.	1	2	3	4	5
9. Figyelmen kívül hagyja a hirtelen, váratlan zajokat, pedig a hallásával nincs probléma.	1	2	3	4	5
10. Az adott helyzethez képest túl hangos.	1	2	3	4	5
11. Másoknál hamarabb felfigyel olyan hangokra, mint pl. repülő bűgása, vonatzakatolás, csöpögő csap stb.	1	2	3	4	5
12. Bizonyos kifejezéseket, különleges szavakat, szókapcsolatokat ismételtet.	1	2	3	4	5
13. Élvezi az erős hangrezgéseket (pl. szívesen megy közel egy nagy hangfalhoz).	1	2	3	4	5
14. Szereti a verseket, mondókákat.	1	2	3	4	5
15. Szereti a ritmikus hallási ingereket, ritmikus játékokat vagy zajokat.	1	2	3	4	5
16. Az enyhébb monoton zajforrásokat (pl. óraketyegés, irányjelző kattogása az autóban) nehezen tudja megszokni.	1	2	3	4	5
17. Elviselhetetlen számára egy már nem túl erős zaj vagy hang is.	1	2	3	4	5
18. Nem tud koncentrálni a feladatára vagy a játéokra háttérzajban (pl. rádió, tv hangja, hűtőszekrény, légkondicionáló bűgása).	1	2	3	4	5
19. Nehezen viseli a zajos tereket (játsszótér, étterem, koncert, bevásárlóközpont).	1	2	3	4	5

	Szinte soha nem jellemző	Ritkán jellemző	Hol így, hol úgy	Gyakran jellemző	Majdnem mindig jellemző
LÁTÁS					
1. Eltakarja a szemét vagy hunyorog, hogy megvédje a szemét a fénytől.	1	2	3	4	5
2. Egy tárgy apró részletei jobban lekötik a figyelmét, mint maga a tárgy.	1	2	3	4	5
3. Erősen villódzó fényeket szinte megigézve néz.	1	2	3	4	5
4. Szereti hosszan nézegetni a forgó vagy mozgó tárgyakat.	1	2	3	4	5
5. Szeret sötétben lenni.	1	2	3	4	5
6. Elbűvölik a tükörképek, tükröződések, árnyékok.	1	2	3	4	5
7. A többiekénél jobban megijed az éles villanó fényektől, a villámlástól.	1	2	3	4	5
8. Amikor keres valamit, nehezen látja meg a többi dolog között (pl. a játékos fiókban/polcon).	1	2	3	4	5
9. Feltűnően sűrűn becsukja a szemét.	1	2	3	4	5
10. Szereti kapcsolgatni a villanyt.	1	2	3	4	5
11. Szereti a szeme sarkából figyelni a mozgó tárgyakat.	1	2	3	4	5
12. Valamilyen látási ingerre hirtelen, szinte érthetetlen széteső viselkedéssel (pl. hirtelen kitörő dührohammal vagy visszahúzódással) reagál.	1	2	3	4	5
13. Megkésve reagál látási ingerekre.	1	2	3	4	5
14. Észreveszi a környezet minden apró változását.	1	2	3	4	5
15. Ujjait vagy tárgyakat mozgat a szeme előtt.	1	2	3	4	5
16. Nem szeret sötétben lenni.	1	2	3	4	5
17. Csak bizonyos színű ételeket eszik meg.	1	2	3	4	5
18. A különböző színű ételek nem érinthetik egymást, mert úgy nem tudja megenni őket.	1	2	3	4	5
TAPINTÁS					
1. Gondozás-ápolás közben valamilyen jelét adja annak, hogy ez kényelmetlen, kellemetlen a számára (pl. sír vagy küszködik hajvágás, arcmosás, körömvágás közben).	1	2	3	4	5
2. Érintésre érzékenyen vagy agresszíven reagál.	1	2	3	4	5
3. Bizonyos anyagokból készült ruhák viselésétől húzódozik (túl bolyhos, szúrós, „csikizős”).	1	2	3	4	5
4. Nem szeret mezítláb lenni, különösképpen fűvön vagy homokban.	1	2	3	4	5
5. Nehezen viseli, ha tömegben, szoros testközelségben kell lennie másokkal (pl. zsúfolt közlekedési eszközön, sorban állásnál).	1	2	3	4	5
6. Megdörzsöli vagy megvakarja a bőrét ott, ahol másvalaki megérintette.	1	2	3	4	5
7. Bizonyos anyagok vagy felületek érintését kerüli, nem szeret „piszkos” anyagokkal játszani (pl. homokozni, sarazni, tésztát gyúrni, gyurmázni).	1	2	3	4	5
8. Szükségét érzi annak, hogy megérintsen minden felületet vagy játékot.	1	2	3	4	5
9. Ha piszkos lesz a keze vagy az arca, azt azonnal le kell törölni.	1	2	3	4	5
10. Mintha nem érezne fájdalmat, amikor megüti vagy megsérti magát.	1	2	3	4	5
11. Az alváshoz súlyos paplanra, takaróra van szüksége.	1	2	3	4	5
12. Szoros és szűk helyekre, kuckókra vágyik, hogy megnyugodjon.	1	2	3	4	5
13. Játék közben sokat ütközik, durván játszik - pedig nem dühös.	1	2	3	4	5

	Szinte soha nem jellemző	Ritkán jellemző	Hol így, hol úgy	Gyakran jellemző	Majdnem mindig jellemző
14. Ütögeti, harapja magát, ha ideges.	1	2	3	4	5
15. Szereti a vibráló érzést, rezgést a bőrén (pl. mosógép, hangfal).	1	2	3	4	5
16. Úgy tűnik, hogy nem érzi meg az érintést, ha közben néz vagy hallgat valamit.	1	2	3	4	5
17. Elviselhetetlen számára a rásimuló, szoros ruházat, például ötujjas kesztyűt, sísapkát soha sem vesz fel.	1	2	3	4	5
18. Nem szeret garbót, sálát, viselni. A nyakát a legnagyobb hidegben sem védi, takarja.	1	2	3	4	5
19. Túlzott reakciót mutat egészen kicsi fájdalomingerre is (pl. dühroham, keserves sírás).	1	2	3	4	5
MOZGÁS					
1. Szeret fel-alá vagy körbe-körbe futkosni.	1	2	3	4	5
2. Fél a magasban.	1	2	3	4	5
3. Nem szereti, ha hintáztatják, kellemetlenül érzi magát.	1	2	3	4	5
4. Forgó mozgás során (körhintán vagy forgószékekben) rosszul éreztől panaszodik.	1	2	3	4	5
5. Rosszul viseli, ha autóban kell utaznia (panaszodik, hányingere van).	1	2	3	4	5
6. Élvezi a ritmusos aktivitásokat (pl. hintázás, táncolás).	1	2	3	4	5
7. Szeret a tengelye körül pörögni, majd lehuppanni a földre	1	2	3	4	5
8. Könnyen elfárad, különösen akkor, ha állnia kell, vagy fenn kell tartania bizonyos testhelyzetet.	1	2	3	4	5
9. Gyenge az izomtónusa („puha” az izomzata).	1	2	3	4	5
10. Mozgása merev, darabos, nem túl hajlékony.	1	2	3	4	5
11. Lassú a tempója különféle tevékenységekben.	1	2	3	4	5
12. Annyira sokat mozog, fészkelődik, hogy ez akadályozza napi rutinfeladatai (pl. öltözködés, étkezés) elvégzésében.	1	2	3	4	5
13. Rövid idő után vált tevékenységet, és emiatt a játékát is megszakítja.	1	2	3	4	5
14. Nagyon megijed, ha hirtelen a magasba emelik.	1	2	3	4	5
15. Csapkod, „repked” a kezével, különösen, ha izgatott.	1	2	3	4	5
16. Nincs veszélyérzete, balesetveszélyre hajlamos.	1	2	3	4	5
17. Előfordul, hogy véletlenül lever, leejt, kiönt dolgokat.	1	2	3	4	5
18. A játszótéren elkerüli a mászókat és a billegő, forgó eszközöket.	1	2	3	4	5
19. Nehézséget okoz neki a nyelés (öklendezik stb.).	1	2	3	4	5
20. Lábujjhegyen jár.	1	2	3	4	5

	Szinte soha nem jellemző	Ritkán jellemző	Hol így, hol úgy	Gyakran jellemző	Majdnem mindig jellemző
ÍZLELÉS ÉS SZAGLÁS	1	2	3	4	5
1. Csak bizonyos ízeket hajlandó elfogadni.	1	2	3	4	5
2. Kedveli az erőteljes (pl. csípős, nagyon fűszeres, savanyú) ízű ételeket.	1	2	3	4	5
3. Úgy tűnik, hogy számára minden étel ugyanolyan ízű.	1	2	3	4	5
4. Ódzkodik egyes ételek ízétől, bár azok tipikus gyermekételek.	1	2	3	4	5
5. Nehezen ismeri fel az ízeket.	1	2	3	4	5
6. Jól emlékszik ízekre.	1	2	3	4	5
7. Megpróbál megízlelni vagy megnyalni tárgyakat vagy embereket.	1	2	3	4	5
8. Bizonyos ízek szokatlan hatással vannak rá.	1	2	3	4	5
9. Úgy tűnik, hogy nem érzi az ízeket, ha közben néz vagy hallgat valamit.	1	2	3	4	5
10. Bizonyos szagok szokatlan hatással vannak rá.	1	2	3	4	5
11. Nagyon érzékeny a szaglása: sokféle szagot, illatot meg tud különböztetni egymástól.	1	2	3	4	5
12. Megszagolja az ételt, mielőtt megeszi.	1	2	3	4	5
13. Zavarja, ha mások illatszert, parfümöt viselnek.	1	2	3	4	5
14. Szeret bizonyos intenzív illatokat, szagokat (pl.: parfüm, virág).	1	2	3	4	5
15. Megszagolja a tárgyakat játék vagy más tevékenység során.	1	2	3	4	5
16. Nagyon érdekli mások illata (pl. a hajuké, leheletüké).	1	2	3	4	5
17. Gyengébb szagok is erős reakciót váltanak ki belőle.	1	2	3	4	5
18. Nehezen ismeri fel a szagokat.	1	2	3	4	5
19. Az orrát ütögeti, ha valami kihozza a sodrából.	1	2	3	4	5
20. Úgy tűnik, hogy számára minden szag egyforma.	1	2	3	4	5
21. Túlzottan érzékeny az ételek hőmérsékletére. Csak bizonyos hőmérsékletű ételeket hajlandó megenni.	1	2	3	4	5
22. Gyakran megenne olyan dolgokat is, amelyek nem étkezés céljára szolgálnak.	1	2	3	4	5
23. Azt szereti, ha teletömi a száját mindenfélével.	1	2	3	4	5
24. Nem szeret bizonyos fajta (rágós, ropogós, pépes, apró darabos stb.) ételeket enni, láthatóan az állaguk miatt.	1	2	3	4	5
25. Csak bizonyos állagú ételeket hajlandó megenni.	1	2	3	4	5
26. Nem ehető dolgokat rág vagy szopogat (pl.: tollvéget, kupakot).	1	2	3	4	5
27. Öklendezik, ha az evőeszköz belülről a szájához ér.	1	2	3	4	5
28. A fogorvosnál vagy fogmosásnál erős érzékenységet mutat.	1	2	3	4	5

	Szinte soha nem jellemző	Ritkán jellemző	Hol így, hol úgy	Gyakran jellemző	Majdnem mindig jellemző
ÖNSZABÁLYOZÁS ÉS TÁRSAS KAPCSOLATOK					
1. Kisbabaként hasfájós volt.	1	2	3	4	5
2. Nehezen tűri a változásokat a napirendben.	1	2	3	4	5
3. Kedveli az ismétlődéseket, a bejósolható történéseket.	1	2	3	4	5
4. Gyakran nyűgös.	1	2	3	4	5
5. Igen nehéz megnyugtatni.	1	2	3	4	5
6. Nehezen alszik el, fél óránál többet kell altatni.	1	2	3	4	5
7. Éjszakai alvása nyugtalan, háromnál többször kell felkelni hozzá.	1	2	3	4	5
8. Hajlamos rá, hogy „túlpörögjön”.	1	2	3	4	5
9. Könnyen megijed és összerezzen hétköznapi helyzetekben is.	1	2	3	4	5
10. Nem tud elmerülni egyes tárgyakkal való manipulációban.	1	2	3	4	5
11. Nem szeret képeskönyveket nézegetni.	1	2	3	4	5
12. Nehezen váltja át a figyelmét egyik dologról a másikra.	1	2	3	4	5
13. Csökönys és kevésbé együttműködő.	1	2	3	4	5
14. Dühkitörései vannak.	1	2	3	4	5
15. A hozzá közel álló felnőtt szoros testi közelségét szinte állandóan igényli.	1	2	3	4	5
16. Képtelen bármire is várakozni, teljesen kiborul egy ilyen helyzettől.	1	2	3	4	5
17. Nagyon szeret „apás/durvább játékokat” játszani, mint a birkózás, lovagoltatás.	1	2	3	4	5
18. Nincs tudatában a saját testéből érkező szükségleteknek (pl. éhség, teltség).	1	2	3	4	5
19. Hosszú ideig és jó hangulatban képes egy játékban vagy egy felnőttel való együttlétben elmerülni anélkül, hogy tevékenységet váltana.	1	2	3	4	5
20. Meg tud nyugodni izgalmas játékok után, például abba tudja hagyni a nevetést, amikor a vicces eseménynek vége van, be tudja fejezni a kergetőzést, jól tudja kezelni a kinti játékból a benti játékokra való átállást.	1	2	3	4	5
21. Nem tud elmélyülni a játékban, mert elterelik az új ingerek.	1	2	3	4	5
22. Nem kezdeményez kommunikációt a szülőkkel (gondozóval), nekik kell gondoskodni a gyermekkel való kapcsolatáról.	1	2	3	4	5
23. Életkorának megfelelő szintű utánzásra nem könnyen vehető rá.	1	2	3	4	5
24. Bárkivel elmegy, akár idegenekkel is.	1	2	3	4	5
25. Túlzottan nehezen válik el a szülőktől.	1	2	3	4	5
26. Nem játszik más gyerekekkel: visszavonul vagy agresszívvé válik.	1	2	3	4	5
27. Egyáltalán nem érdeklik a szabályok, füttyül rájuk.	1	2	3	4	5
28. Kerüli a szemkontaktust, inkább elfordul az emberi arctól.	1	2	3	4	5
29. Széttöri a játékokat, rombol.	1	2	3	4	5
30. Ritkán látszik felhőtlenül boldognak.	1	2	3	4	5
31. Új emberektől, ismeretlen helyzetektől erősen szorongóvá, riadtá válik.	1	2	3	4	5
32. Nagyobb áruházban figyelni kell rá, mert elkeveredik a sok ember, a sok polc között.	1	2	3	4	5
33. Nem nagyon kedveli a csoportos helyzetekben való részvételt, szívesebben van egyedül.	1	2	3	4	5

Köszönjük, hogy a kérdőív kitöltésével segítette munkánkat!

Kiegészítő adatok a gyermekről és a családról

A gyermek születéskori adatai: betöltött terhességi hetek száma: _____ súly: _____ gramm

Volt-e valamilyen komplikáció a szülés kapcsán? nem igen - ha igen, mi: _____

Van-e a gyermeknek valamilyen krónikus betegsége (pl. CP, epilepszia, asztma, valamilyen gasztrointesztinális szindróma)? nincs van - ha van, mi: _____

Van-e a gyermek életében valamilyen komolyabb családi milió konfliktus vagy krízis állapot (pl. elhanyagolás, bántalmazás, gyász, halmozottan hátrányos helyzet)? nincs van - ha van, mi: _____

Kezessége: jobb bal kevert/kialakulatlan; Szemüveges-e: nem igen

Az anya legmagasabb iskolai végzettsége:

- 8 osztálynál kevesebb 8 osztály szakmunkásképző/szakiskola
 érettségi főiskola/egyetem

A családban nevelkedő gyermekek száma: _____ fő

Az előzetesen elkészült szakvélemények vagy a saját diagnosztikus munka alapján melyik kategóriába sorolható be a gyermek (több is választható):

- Értelmi fogyatékos
- A társas (pragmatikai) kommunikáció zavara
- Autizmus spektrum zavar
- Figyelemhiányos / hiperaktivitás zavar
- Specifikustanulási zavar
- Motoros jártasság zavarai
- Tik zavarok
- Magatartási zavarok (pl. beilleszkedési vagy oppozíciós zavar)
- Jellegzetesen gyermekkorban kezdődő emocionális zavarok (pl. szeparációs szorongás, fóbiás szorongás, szociális szorongás, testvér rivalizáció)
- A szocializáció jellegzetesen gyermek- és serdülőkorban kezdődő zavarai (pl. elektív mutizmus, kötődési zavar)
- Szenzoros feldolgozási zavar (SPD)
- Táplálkozási és étkezési nehézségek
- Üritési nehézségek
- Egyéb: _____

Kap-e a gyermek bármilyen fejlesztést/terápiát? Ha igen, melyet, milyen rendszerességgel és mióta?

A gyermekkel kapcsolatos bármilyen észrevétel, megjegyzés:
